

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๒๕๕๓๙

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง การถ่ายรูปผู้ขอมีบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๓/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำการถ่ายรูปผู้ขอมีบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมการปกครองได้ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายรูปผู้ขอมีบัตรประจำตัวประชาชน โดยกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควรต้องคำนึงถึงคุณภาพของผลงานในอินที่สร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนเป็นหลักและดำเนินการถ่ายรูปผู้ขอมีบัตรแต่ละรายให้ได้สัดส่วน ขนาด และความคมชัดที่เหมาะสม ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กรมการปกครองได้ตรวจสอบพบว่า รูปถ่ายผู้ขอมีบัตรของสำนักทะเบียนหลายแห่งมีการจัดภาพไม่เหมาะสม เช่น ถ่ายภาพเห็นครึ่งตัว รูปถ่ายเบลอ ไม่คมชัด เป็นต้น ประกอบกับกรมการปกครองได้ปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบโปรแกรมการออกบัตรประจำตัวประชาชน โดยได้มีการนำเทคโนโลยีระบบการรู้จำใบหน้า (Face Recognition) มาใช้งานร่วมกับระบบการเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ขอมีบัตรเพื่อนำอัตลักษณ์บุคคลมาใช้ในการพิสูจน์ยืนยันตัวตนและป้องกันการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ดังนั้น เพื่อให้การจัดเก็บภาพใบหน้าของผู้ขอมีบัตรตามระบบเทคโนโลยีระบบการรู้จำใบหน้า (Face Recognition) เป็นไปตามมาตรฐานสากลสำหรับใช้ในการพิสูจน์ยืนยันตัวตนและสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ จึงขอซักซ้อมการปฏิบัติในการถ่ายรูปทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) ดังนี้

๑. กรณีผู้ขอมีบัตรเป็นสตรีไทยมุสลิมซึ่งแต่งกายโดยมีผ้าคลุมใบหน้าหรือเป็นกลุ่มบุคคลที่นับถือลัทธิศาสนาอื่น ซึ่งต้องแต่งกายโดยมีผ้าโพกศีรษะ หรือมีเครื่องประดับบนศีรษะ เช่น ชาวไทยซิกข์ หรือแม่ชีในคริสต์ศาสนา เป็นต้น ก่อนจะถ่ายรูป ให้เจ้าหน้าที่แนะนำให้ผู้ขอมีบัตรถอดผ้าคลุมใบหน้า ผ้าโพกศีรษะ หรือเครื่องประดับบนศีรษะออก โดยชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นเรื่องการพิสูจน์ยืนยันตัวตนบุคคลให้ทราบ หากผู้ขอมีบัตรไม่ประสงค์จะปฏิบัติโดยอ้างว่ามีความจำเป็นตามลัทธิศาสนาก็ให้อนุโลม แต่จะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๕ วรรคสาม โดยต้องให้ผู้ขอมีบัตรเปิดให้เห็นใบหน้า หน้าผาก คิ้ว ตา จมูก ปาก และคาง

๒. ปรับระดับความสูงของกล้องถ่ายรูปให้สัมพันธ์กับความสูงของผู้ขอมีบัตร โดยให้เส้นสีน้ำเงินที่ตัดกัน ๒ เส้นอยู่ประมาณปลายจมูก

๓. ขยายภาพที่เลนส์ตัวกล้องให้ตัวเลขแสดงความสูงติดกับเส้นสีเขียว ในกรณีที่ขยายภาพจากเลนส์แล้ว ตัวเลขความสูงยังไม่ติดเส้นสีเขียว ระบบมีตัวช่วยย่อหรือขยายภาพโดยการกดปุ่ม - หรือ + (ดิจิทัล ซูม)

๔. ปรับความคมชัดของรูปถ่ายด้วยการกดปุ่ม Auto focus

/๕. สังเกต...

๕. สังเกตตัวช่วยด้านข้างกรอบภาพใบหน้า โดยจะแบ่งเป็น ๓ สี ได้แก่ สีแดง, สีเหลือง และสีเขียว โดยสีแดงหมายถึงคุณภาพยังไม่ดี สีเหลืองหมายถึงดีพอประมาณ และสีเขียวหมายถึงอยู่ในเกณฑ์ดี ดังนี้

๕.๑ ความสว่าง เพื่อช่วยตรวจสอบภาพใบหน้าว่า มืดเกินไป หรือ สว่างเกินไป ซึ่งระบบมีตัวช่วยโดยการเลื่อนแถบปรับความสว่าง หากต้องการให้ภาพสว่างขึ้นให้เลื่อนไปทางด้านขวา (ค่า +) หากต้องการลดความสว่างลงให้เลื่อนไปทางด้านซ้าย (ค่า -)

๕.๒ การตรวจจับดวงตาด้านขวา เพื่อช่วยตรวจสอบว่าพบดวงตาด้านขวาหรือไม่ สีเขียวหมายถึงพบดวงตา และสีแดงหมายถึงไม่พบดวงตา

๕.๓ การตรวจจับดวงตาด้านซ้าย เพื่อช่วยตรวจสอบว่าพบดวงตาด้านซ้ายหรือไม่ สีเขียวหมายถึงพบดวงตา และสีแดงหมายถึงไม่พบดวงตา

๕.๔ การหันหน้า ซ้าย-ขวา เพื่อช่วยตรวจสอบให้ภาพใบหน้าสมดุล

๕.๕ การก้มหน้า-เงยหน้า เพื่อช่วยตรวจสอบภาพใบหน้าให้ได้ระดับระนาบ

๖. เมื่อกดชัตเตอร์ถ่ายรูปแล้ว ควรให้ผู้ขอมีบัตรตรวจดูรูปถ่ายของตนในจอคอมพิวเตอร์ว่ามีความพึงพอใจในรูปถ่ายที่จะพิมพ์ลงบนบัตรประจำตัวประชาชนหรือไม่ อย่างไรก็ตามก่อนที่จะดำเนินการผลิตบัตรประจำตัวประชาชนในขั้นต่อไป

๗. ให้หน่วยบริการจัดทำบัตรทุกแห่ง จัดพื้นที่สำหรับแต่งตัวให้แก่ประชาชนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนถ่ายรูปทำบัตรประจำตัวประชาชน

๘. ให้ผู้บังคับบัญชาในระดับหัวหน้ากลุ่มงานหรือหัวหน้าฝ่าย ในกลุ่มงานหรือฝ่ายทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนของอำเภอ เขต เทศบาล เมืองพัทยา หรือหัวหน้าผู้รับผิดชอบงานบัตรประจำตัวประชาชนของสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ หรือส่วนราชการของกระทรวงการต่างประเทศ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งกระทรวงการต่างประเทศมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ด้านกงสุล ควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ถ่ายรูป ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวข้างต้นอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดเก็บภาพใบหน้าเป็นไปตามมาตรฐานและประชาชนผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจสูงสุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

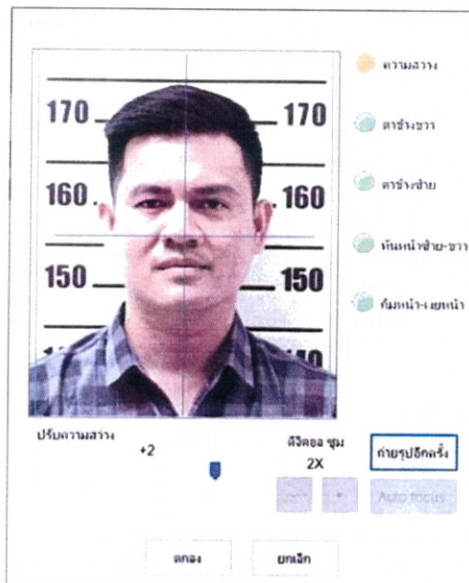

(นายธนาคม จงจिरะ)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน
โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๖๒๐
โทรสาร ๐-๒๙๐๖-๙๒๘๙

(เอกสารแนบท้ายหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๒๙๕๓๙ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)

คำแนะนำการใช้งานระบบโปรแกรมถ่ายรูปทำบัตรประจำตัวประชาชน

ขั้นตอนการถ่ายรูปบัตรประจำตัวประชาชน

- ปรับระดับความสูงของกล้องถ่ายรูปให้สัมพันธ์กับความสูงของผู้ขอมีบัตร โดยให้เส้นสีน้ำเงินที่ตัดกัน ๒ เส้น อยู่ประมาณปลายจมูก
- ขยายภาพที่เลนส์ตัวกล้องให้ตัวเลขแสดงความสูงติดกับเส้นสีเขียว ในกรณีที่ขยายภาพจากเลนส์แล้ว ตัวเลขความสูงยังไม่ติดเส้นสีเขียว ระบบมีตัวช่วยย่อหรือขยายภาพโดยการกดปุ่ม - หรือ + (ดิจิทัล ซูม)
- ปรับความคมชัดของรูปถ่ายด้วยการกดปุ่ม Auto focus
- สังเกตตัวช่วยด้านข้างกรอบภาพใบหน้า โดยจะแบ่งเป็น ๓ สี ได้แก่ สีแดง สีเหลือง และสีเขียว โดย สีแดง หมายถึงคุณภาพยังไม่ดี สีเหลืองหมายถึงพอประมาณ และสีเขียวหมายถึงอยู่ในเกณฑ์ดี ดังนี้
  - ความสว่าง เพื่อช่วยตรวจสอบภาพใบหน้าว่า มืดเกินไป หรือ สว่างเกินไป ซึ่งระบบมีตัวช่วยโดยการเลื่อนแถบปรับความสว่าง หากต้องการให้ภาพสว่างขึ้นให้เลื่อนไปทางด้านขวา (ค่า +) หากต้องการลดความสว่างลงให้เลื่อนไปทางด้านซ้าย (ค่า -)
  - การตรวจจับดวงตาด้านขวา เพื่อช่วยตรวจสอบว่าพบดวงตาด้านขวาหรือไม่ สีเขียวหมายถึงพบดวงตา และสีแดงหมายถึงไม่พบดวงตา
  - การตรวจจับดวงตาด้านซ้าย เพื่อช่วยตรวจสอบว่าพบดวงตาด้านซ้ายหรือไม่ สีเขียวหมายถึงพบดวงตา และสีแดงหมายถึงไม่พบดวงตา
  - การหันหน้า ซ้าย-ขวา เพื่อช่วยตรวจสอบให้ภาพใบหน้าสมดุล
  - การก้มหน้า-เงยหน้า เพื่อช่วยตรวจสอบภาพใบหน้าให้ได้ระดับระนาบ

หมายเหตุ : อำเภอ เขต เทศบาล และเมืองพัทยา ควรจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมในการถ่ายรูป เช่น กระจกเงา หวี เสื้อคลุม เป็นต้น พร้อมทั้งกระจกเงาที่สะท้อนให้เห็นภาพของผู้ขอมีบัตรขณะถ่ายรูปเพื่อจัดภาพรูปใบหน้าของผู้ขอมีบัตรให้ได้ภาพที่ได้สัดส่วนและเหมาะสม

(เอกสารแนบท้ายหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๒๙๕๓๙ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)
ตัวอย่างภาพถ่ายในบัตรประจำตัวประชาชน

ภาพถ่ายในระบบคอมพิวเตอร์